

Unia opende dagelijks bijna 2 dossiers over racisme in 2024

Racisme is nog steeds aanwezig én structureel in België. Dat benadrukt Unia aan de vooravond van de Internationale Dag voor de Uitbanning van Rassendiscriminatie. In 2024 opende de organisatie dagelijks 2 dossiers over racisme. Allemaal persoonlijke verhalen die tonen dat alledaags racisme en systematische discriminatie op het werk, in de gezondheidszorg en in de zoektocht naar een woning nog alomtegenwoordig is. Het belet slachtoffers de toegang tot een waardig en stabiel leven.

Opvallende cijfers

31% van de dossiers die in 2024 werden geopend door Unia hebben betrekking tot de **raciale kenmerken** (zogenaamd ras, huidskleur, nationaliteit, afkomst en nationale of etnische afstamming). Dat komt overeen met **bijna twee dossiers per dag (643 dossiers)**.

De domeinen waarin deze discriminaties het meest aanwezig zijn, zijn opmerkelijk: Arbeid en **werkgelegenheid** (29%), gevolgd door **goederen en diensten** (19%) en door **samenleving** (19%).

Discriminatie op het werk

Het domein arbeid en werkgelegenheid omvat **29% van de dossiers**, oftewel 185 dossiers, en is daarmee het zwaarst getroffen domein.

Dit vertaalt zich door problemen in de arbeidsrelaties (met collega's, klanten, leidinggevenden), discriminerende weigeringen om iemand aan te nemen of onredelijke ontslagen. Het gaat ook vaak om pesterijen: sommige mensen nemen bijvoorbeeld ontslag omdat ze regelmatig beledigd worden vanwege hun afkomst. In andere gevallen gaat het om personen die geen reactie krijgen op een sollicitatie met een buitenlands klinkende naam, maar die wel worden uitgenodigd wanneer ze solliciteren met een "Belgisch" klinkende naam.

Vorige maand toonde de VRT aan de hand van een aflevering van hun programma *Factcheckers* dat [6 op 10](#) dienstenchequebedrijven nog altijd ingaat op discriminerende klantenvragen.

Unia sensibiliseert al jaren over de noodzaak om **praktijktesten** te organiseren. Praktijktesten of mystery calls gebeuren door zich voor te doen als een klant die een discriminerende aanvraag doet en dan te zien hoe het bedrijf reageert. Tot op heden, blijft dit een handige manier om directe discriminatie of het aanzetten tot discriminatie, wat bij wet verboden is, aan het licht te brengen. Het komt trouwens vaak voor dat de slachtoffers van deze discriminerende verzoeken zich niet eens

Persbericht

bewust zijn van de discriminatie waaraan zij worden blootgesteld. **Controle** en **sancties** zijn namelijk onontbeerlijk als sluitstuk van een effectief antidiscriminatiebeleid.

Een onderzoek naar racisme in de gezondheidszorg

Het domein goederen en diensten staat onder andere voor huisvesting, gezondheidszorg en vervoersmiddelen. 19% van de dossiers die door Unia geopend werden op basis van raciale kenmerken hebben dus betrekking tot dit domein. Denk daarbij aan het weigeren van een woning te verhuren aan mensen gebaseerd op raciale motieven, maar ook aan discriminaties in de gezondheidszorg.

Unia bestelde een **verkennend onderzoek naar racisme in de gezondheidszorg**, een onderwerp dat nog maar weinig werd onderzocht in België. Uit dit onderzoek bleek dat mensen die het slachtoffer zijn van racisme zich minder goed behandeld voelen door zorgverleners. Zo voelde **16% van de patiënten van niet-Belgische origine en potentieel blootgesteld aan racisme** een gebrek aan respect in de context van hun zorg, vergeleken met 9% van de mensen van Belgische origine. Op dezelfde manier is **20%** van de niet-Belgen, die mogelijk blootgesteld zijn aan racisme, van mening dat andere patiënten met meer respect worden behandeld. Slechts 7% deelt dit gevoel onder mensen van Belgische origine.

Dat knaagt dus aan het vertrouwen in de medische wereld, waardoor mensen die slachtoffer zijn van racisme minder geneigd zijn om gebruik te maken van gezondheidszorg. Daardoor verslecht zowel de gezondheid van dit publiek als die van de bredere bevolking. **Tot 65% van de mensen die het slachtoffer zijn van racisme** heeft zorg al uitgesteld, tegenover 45% van de mensen die geen slachtoffer zijn van racisme. Dit cijfer wordt nog groter als mensen in armoede leven.

De afgelopen vijf jaar had meer dan 15% van de door Unia geopende dossiers in de gezondheids- en zorgsector betrekking op raciale kenmerken.

Op basis van dit verkennend onderzoek, loopt nu een tweede studie, in samenwerking met de Christelijke Mutualiteit. Het doel ervan is om te peilen naar de impact van racisme op de toegang tot gezondheidszorg. Na afloop van het onderzoek, zullen er aanbevelingen voor de sector geformuleerd worden.

Persbericht

Antisemitisme

Op gelijke voet met het domein van goederen en diensten, hebben ook 19% van de geopende dossiers op basis van raciale kenmerken betrekking tot het domein **samenleving**. Dit domein omvat de openbare ruimte, burenruzies en interpersoonlijke relaties in het algemeen. Zo opende Unia in 2024 verschillende dossiers over de aanwezigheid van hakenkruizen en andere antisemitische haatboodschappen in de openbare ruimte. Deze gevallen zijn sinds 7 oktober 2023 sterk toegenomen.

Om dit fenomeen in te dijken, is het belangrijk om het bewustzijn te vergroten rond de bijzonderheden van antisemitisme, dat vaker aanleiding geeft tot haatdragende taal dan tot structurele discriminatie. Unia publiceerde in 2024 een rapport over dit thema.

Structureel racisme

Met structureel racisme bedoelt Unia de systematische uitsluiting van mensen op basis van raciale kenmerken. In tegenstelling tot interpersoonlijk racisme, heeft structureel racisme een veel concreter impact op slachtoffers van racisme, omdat het hen belet om toegang te krijgen tot primaire en essentiële noden, zoals een woning, een werk, gezondheidszorg en onderwijs. Structureel racisme is geografisch, professioneel en politiek enorm beperkend voor tal van burgers.

Bovenop de psychologische impact die interpersoonlijk racisme kan veroorzaken, verhindert structureel racisme de toegang tot een waardig, stabiel leven en brengt het de levens in gevaar van mensen die er het slachtoffer van zijn.

Om dit te verhelpen beveelt Unia de implementatie van **actieplannen op alle politieke niveaus**, bewustmaking en meer controlemiddelen aan.

Over 21 maart

De Internationale Dag voor de Uitbanning van Rassendiscriminatie wordt elk jaar gevierd op 21 maart, ter herdenking van die dag in 1960. Toen opende de politie in Sharpeville (Zuid-Afrika) het vuur op 69 mensen en doodde hen tijdens een vreedzaam protest tegen de pasjeswetgeving opgelegd door de apartheid. In 1966 werd de Internationale Dag uitgeroepen door de Algemene vergadering. Daarmee werd de internationale gemeenschap aangezet om haar inspanningen te verdubbelen om alle vormen van rassendiscriminatie uit te bannen.

Als je zelf het slachtoffer bent van racisme, kan je Unia gratis contacteren via telefoon op 0800 12 800 of via haar online meldformulier: [Discriminatie melden | Unia](#)